# Smärre artiklar

I

## Mer om fri skatt

Med anledning av min artikel om fri skatt i nr 4 för i år av Skattenytt har vännen Åkerstedt i Uppsala sänt mig ett exemplar av ett meddelande som uppbördsverket i Uppsala tillställer arbetsförmedlingen f v b, försumliga arbetsgivare, hembiträden och andra. Det lyder så här:

Avtal mellan en arbetsgivare och en arbetstagare, som har att erlägga preliminär A-skatt, att den senare skall jämte viss kontant månadslön åtnjuta "fri skatt", innebär att skatten utgöres av skillnaden mellan bruttolönen, d v s lönen före skatteavdrag, och den kontanta månadslönen, d v s nettolönen. Åtnjuter arbetstagaren naturaförmån, utgöres nettolönen av summan av det kontantbelopp, arbetstagaren äger uppbära, och naturaförmånens värde enligt skattetabellen. Bruttolönen skall i dylikt fall uträknas så att vad som återstår, sedan den på *bruttolönen* belöpande skatten avdragits, motsvarar nettolönen. Bruttolönen erhålles genom att man i skattetabellen uppsöker det inkomstbelopp vilket, minskat med den i vederbörlig kolumn därinvid angivna skatten, är lika med kontantlönen med tillägg i förekommande fall av värdet av naturaförmån.

Om exempelvis nettolönen är 500 kronor i månaden kontant, och kolumn 1 i skattetabellen är tillämplig, ligger bruttolönen i löneintervallet 641—660 kronor, där skatten är 146 kronor. *Bruttolönen* uppgår följaktligen till 500+146=646 kronor i månaden. Om arbetstagaren i stället per månad åtnjuter 300 kronor kontant jämte fritt vivre utgöres nettolönen av summan av kontantlönen och värdet av vivret, vilket sistnämnda värde enligt skattetabellen är 270 kronor i månaden; *nettolönen* är alltså 300+270=570 kronor i månaden. Bruttolönen uträknas på nyssnämnda sätt så att vad som återstår efter skatteavdrag utgör 570 kronor. Skall skatteavdraget beräknas enligt kolumn 1, ligger bruttolönen i detta fall i löneintervallet 741—760 kronor, där skatten är 178 kronor; *bruttolönen* är följaktligen 570+178=748 kronor i månaden. Enligt samma metod uträknas bruttolön och skatt, då lönen utbetalas per vecka eller halvmånad.

I de anförda exemplen har uträkningarna gjorts med ledning av 1966 års källskattetabell 19 (den kommunala inkomstskatten beräknad efter 19 kr. per skattekrona).

Träffar man avtal om "fri skatt", innebär detta att arbetstagaren tillförsäkrats en på ovan angivna sätt beräknad bruttolön vilken arbetsgivaren icke har rätt att ensidigt minska genom att inbetala lägre skatt. Den del av bruttolönen som motsvarar skatten, är nämligen en till beloppet bestämd löneförmån likaväl som den kontant utbetalda delen. Skulle det visa sig att arbetstagaren efter taxering tillgodoföres överskjutande skatt, är det överskjutande beloppet *arbetstagarens* och icke arbetsgivarens egendom på alldeles samma sätt som vid ett anställningsavtal, där "fri skatt" ej ingår i förmånerna.

---

ning skett, godkänns — om garantitiden icke utgått senast å balansdagen — avdrag för avsättning med

*3 procent* av entreprenadsumman, såvitt avser *bostads-* och *kontorsbyggnader* av mera konventionell typ, samt

*5 procent* av entreprenadsumman såvitt avser *andra entreprenader*.

**Reservering utöver ovannämnda regler**

Slutligen må upplysas att reservering utöver ovannämnda regler godkännes endast om och i den mån den skattskyldige *visar* att en större reservering är påkallad med hänsyn till föreliggande risk för förlust eller prisfall.



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:34

Avtal om "fri skatt" har även andra konsekvenser. Sålunda är arbetsgivaren skyldig att redovisa bruttolönesumman enligt ovannämnda beräkningsgrund såväl i kontrolluppgift för arbetstagarens taxering som i arbetsgivaruppgift för ATP och yrkesskadeförsäkringen.

Av det sagda torde framgå att systemet med "fri skatt" bör undvikas. Framställer arbetstagaren önskemål om "fri skatt", d v s om att utfå ett visst kontant nettobelopp per månad (jämte eventuell naturaförmån), bör i stället överenskommelse träffas om en till beloppet bestämd bruttomånadslön så uträknad att vad som återstår efter skatteavdrag uppgår till det önskade kontanta nettobeloppet.

En utmärkt liten upplysningsskrift och ett föredömligt initiativ. Bäst vore givetvis om den avslutande varningen mot fri skatt hade effekt, så att intrikata ärenden på det området inte uppkommer; vår tanke- och skrivarmöda är stor nog ändå.

II

## Erinran och anmaning än en gång

Det förslag till omredigering (för Stockholms vidkommande) av erinransblanketten och till nyordning överhuvudtaget beträffande påminnelse att avge självdeklaration, som jag skisserade i nr 4 av Skattenytt, vann inte riksskattenämndens gillande. Om jag rätt uppfattat de besked jag fått såg nämnden (dess ordförande) på saken så här.

Det möter inte hinder att *erinra* om deklarationsskyldigheten med tillämpning av det allmänna förfarande som vi tänkt oss. Alltså med lokala skattemyndigheten som verkställare av ett uppdrag som taxeraren lämnar (genom utsättande av "a" i längd eller på kort) och med "Taxeringsnämnden" (i tryck) som avsändare. Men det skall ske med användande i övrigt av erinransblankettens text; i vart fall får man inte göra om erinransblanketten till en "anmodansblankett". Vidare måste i förekommande fall en erinran efterföljas av en anmaning med användande av härför upprättad blankett (med eller utan vitesföreläggande). Sådana rättsverkningar som är knutna till anmaning kan eljest inte inträda.

I Stockholm kommer vid sådant förhållande anmaningsförfarandet att fortgå i de gamla hjulspåren, d v s med allenast anmaning i författningsteknisk mening. Har man inte hittills låtit den föregås av en erinran, så vore det ju — som jag i min förra artikel antydde — att *öka* kansliarbetet i samband med taxeringen om också en erinran utsändes och det bör ju ändock inte komma i fråga. Kvar står förhoppningen om ändrade bestämmelser i taxeringsförordningen, så att en rationellare ordning kan tillämpas. Alltså först en anmaning (med samma rättsverkningar som nu) men åstadkommen på det enklare sätt och med den enklare form som jag förordat, därefter, om så anses påkallat, ett föreläggande med vite och då med taxeringsordförandens egenhändiga underskrift.

*N. Gottliebsson*



Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-17 18:15:34